

Protokół kontroli nr 22/2023

przeprowadzonej w Zarządzie Drogowym w Sępólnie Krajeńskim

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej w składzie:

1. Andrzej Chatłas - przewodniczący zespołu
2. Agnieszka Seydak - członek zespołu
3. Franciszek Fröhlke - członek zespołu

Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnienia do kontroli nr 22/2023 z dnia 18 października 2023 r., zgodnie z planem kontroli przyjętym Uchwałą Nr LII/239/2022 Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim z dnia 16 grudnia 2022 roku w sprawie zatwierdzenia rocznego planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim na 2023 r.

O rozpoczęciu i zakresie kontroli poinformowano dyrektora Zarządu Drogowego w Sępólnie Kr. zawiadomieniem z dnia 18 października 2023 r.

Przedmiot kontroli: **„Kontrola wydatków poniesionych na zimowe utrzymanie dróg powiatowych w 2021, 2022 roku oraz w I kwartale 2023 roku”**

Przebieg kontroli:

Komisja Rewizyjna przygotowała arkusz kontroli w formie arkusza kalkulacyjnego programu Excel (załącznik nr 1), który zawiera tabelę opisującą koszty poniesione przez Zarząd Drogowy w Sępólnie Kr na zimowe utrzymanie dróg powiatowych w podziale na rok 2021, 2022 oraz I kwartał 2023 roku.

W arkuszu kontroli uwzględniono koszty zakupu materiałów (piasek + sól) oraz koszty usług zewnętrznych. Porównano koszty w relacji rok do roku, wskazując na różnice bezwzględne i procentowe. Arkusz zawiera także pozycje wskazujące na liczbę umów zawartych z firmami zewnętrznymi oraz liczbę pracowników ZD realizujących w poszczególnych latach zadania związane z zimowym utrzymaniem dróg.

Ponadto, na prośbę komisji ZD dostarczył zespołowi kontrolnemu (w formie elektronicznej) następujące dokumenty:

1. „Plany zimowego utrzymania dróg powiatowych” na kontrolowane okresy (załącznik nr 2).
2. Spis sprzętu technicznego będący w dyspozycji ZD wykorzystywany w zimowym utrzymaniu dróg (załącznik nr 3).

Kontrolę rozpoczęto w dniu 24 października 2023 r. o godzinie 13:05.

Ze strony Zarządu Drogowego w kontroli wziął udział Edwin Eckert – dyrektor ZD w Sępólnie Kr. We wstępnej części kontroli uczestniczył Starosta Sępoleński – Jarosław Tadych.

Przewodniczący zespołu kontrolnego zaproponował, aby na początku kontroli głos zabrał dyrektor kontrolowanej jednostki i przedstawił swoje stanowisko na temat przedmiotu kontroli, a następnie ustosunkował się do pytań zadawanych przez członków zespołu kontrolnego.

Dyrektor Edwin Eckert rozpoczął od przedstawienia złożoności problematyki zimowego utrzymania dróg. W wypadku tego zadania, zaplanowane wydatki nigdy nie są wydatkami wykonywanymi, ponieważ zależą one od warunków atmosferycznych oraz bardzo dużej rotacji cen usług w gospodarce krajowej. Główne wydatki z zaplanowanego budżetu, realizowane są w pierwszym kwartale roku budżetowego, natomiast pozostałe środki wydatkowane są w miesiącach październik/listopad/grudzień, pozwalając dotrzeć do kolejnego roku budżetowego. Umowy podpisywane są na przełomie października i listopada; wykazują w ten sposób gotowość do wykonania zadań od 1 listopada danego roku do 15 kwietnia roku następnego, a bazujemy na uchwale budżetowej roku mijającego. Z pewnością można stwierdzić, że wzrost nakładów na zimowe utrzymanie dróg, nie jest w stanie zapewnić standardu, w którym utrzymywane są drogi wojewódzkie, krajowe czy autostrady. Drogi powiatowe utrzymywane są w czwartym standardzie i adekwatnie do tego standardu realizowane są wydatki. Skupiamy się na utrzymaniu tego standardu na niezmiennym poziomie. Wykonawstwo w tym zakresie jest bardzo wymagające od przedsiębiorcy, ponieważ o każdej porze dnia i nocy, w niedziele czy święta, sprzęt musi pozostawać w gotowości, a reakcja na zmianę warunków pogodowych musi nastąpić w przeciągu godziny zegarowej. Powierzchnia powiatu sępoleńskiego podzielona jest na 8 obszarów, w przypadku opadów śniegu.

Kontrolujący zadali następujące pytania dyr. Edwinowi Eckertowi, na które otrzymali szczegółowe odpowiedzi.

Pytanie - w tabeli kontrola wydatków poniesionych na zimowe utrzymanie dróg w pierwszym wierszu tj. zakup piasku w roku 2021 jest wydatkiem znaczącym, natomiast wydatek ten nie wystąpił w roku następnym, czy Państwo w roku 2022 korzystali z zapasu, poczynionym w roku poprzednim?

Dyr. E. Eckert - tak faktycznie było, w roku 2021 dokonaliśmy zakupu piasku na dwa lata. Na koniec roku budżetowego 2021 w paragrafie 4210, pozostały spore oszczędności, więc z uwagi na racjonalność wydatków podjęliśmy decyzje o zakupie zapasu, którego składowanie nie wiąże się z uciążliwością oraz dodatkowymi kosztami.

Pytanie - Jak w tej chwili kształtuje się sytuacja z zapasami materiałów?

Dyr. E. Eckert - Na nowy sezon zimowy, posiadamy zapas 371 ton mieszanki piaskowo-solnej 8-mio procentowej, który powinien wystarczyć na zimowe utrzymanie dróg w ostatnich dwóch miesiącach roku. Gdyby jednak aura się zmieniła i potrzeby znacznie by wzrosły, dokonamy manewrowania procentową zawartością soli w mieszance, które polega na dosypywaniu piasku do mieszanki, tym samym podwajając ilość materiału, docelowo otrzymując 4-ro lub 5-cio procentową mieszankę piaskowo-solną. Nie schodzimy na zerową mieszankę, ponieważ przy temperaturach minusowych piasek będzie zamarzał i nie da się go wysypywać z piaskarki. Zapas, który posiadamy powinien wystarczyć do początku roku następnego, w którym na zasadzie zapytania ofertowego zakupimy sól

drogową. Ponownie dosypimy sól do pozostałego materiału, który ulepszymy, otrzymując 8% mieszankę piaskowo-solną.

W budżecie posiadamy jeszcze ok. 25 tys. zł z przeznaczeniem na usługi zewnętrzne. Umowa na zimowe utrzymanie dróg, skonstruowana jest w ten sposób, że przedsiębiorca gwarantuje gotowość działań od 1 listopada, natomiast wartość usług, niezależnie od panujących warunków atmosferycznych w roku bieżącym, nie może przekroczyć kwoty 25 tys. zł. Pozostała wartość umowy finansowana jest w roku następnym.

Pytanie - Czy mógłby Pan omówić dokładniej pozycję w tabeli „koszty usług zewnętrznych” w badanych latach?

Dyr. E. Eckert - W roku 2021 koszt był znacznie wyższy niż w roku 2022, powodem była sroższa zima. Koszt ten odzwierciedla z jednej strony gotowość do pracy i to jest pewna stała część umowy oraz z drugiej strony faktyczną ilość godzin pracy sprzętu, która zależna jest od potrzeb podyktowanych warunkami atmosferycznymi.

Pytanie - Czy liczba zawieranych umów w poszczególnych latach związana jest z warunkami atmosferycznymi?

Dyr. E. Eckert - Podpisywana jest jedna umowa główna na kwotę ok. 100 tys. zł; jeżeli z powodu warunków atmosferycznych ta umowa zostanie skonsumowana, a sezon zimowy nadal będzie trwał, zwrócimy się do Zarządu Powiatu o przekazanie dodatkowych środków. W takim wypadku udzielane jest zamówienie uzupełniające w ramach umowy głównej. Ilość zawartych umów odzwierciedla faktyczne potrzeby, podyktowane warunkami panującymi w danym sezonie zimowym.

Pytanie - W latach poprzednich umowa na usługi zewnętrzne podpisywana była na koniec października, czy w tym roku przetarg już się odbył?

Dyr. E. Eckert - W tym roku przetarg jest w trakcie, będzie rozstrzygnięty w pierwszych dniach listopada, tak czy inaczej będziemy gotowi na 01.11, mamy swój sprzęt i zasoby ludzkie.

Pytanie - W ostatnim wierszu tabeli dotyczącym łącznej długości dróg do zimowego utrzymania, w roku 2022 nastąpiła zmiana o 1,14 km, tym samym łączna długość uległa wydłużeniu, proszę o komentarz.

Dyr. E. Eckert - Zmienił się przebieg drogi relacji Więcbork - Borzyszkowo - Czarmuń- Rościmin, ewidencja została zweryfikowana, stan zarządcy został uaktualniony. Zmiana wynikała z różnicy pomiędzy przebiegiem tej drogi, a jej faktyczną eksploatacją oraz zmianą technik pomiarów. Druga droga powiatowa, to droga relacji Zboże-Wysoka prowadząca do budynków stacyjnych. W ewidencji ta działka drogowa kategorii powiatowej widnieje we własności Polskich Kolei Państwowych, pozostając w zarządzie Zarządu Drogowego w Sępólnie Krajeńskim. W najbliższym czasie nastąpi zmiana ewidencji w zakresie odcinka ok. 300m na minus.

Pytanie - w planie zimowego utrzymania dróg jest mowa o tym, że bieżące informacje o sytuacji na drogach będą pozyskiwane przez dyżurnego między innymi „z obserwacji bezpośrednich podczas kontrolnych objazdów dróg”. Jak realizowane są te objazdy, z jaką częstością?

Dyr. E. Eckert – objazdy dotyczą niektórych odcinków dróg powiatowych, a na ich wybór wskazuje wieloletnie doświadczenie ZD. W naszej dyspozycji mamy 5 samochodów, którymi realizujemy objazdy kontrolne.

Pytanie - w punkcie planu dotyczącym „prowadzenia akcji czynnej” zapisano, że „dyżurni wydają polecenia kierowcom i operatorom sprzętu, wyznaczają im trasy i zakres prac oraz kontrolują przebieg i

wykonanie robót”. Jak przebiega kontrola wykonania robót?

Dyr. E. Eckert – prace wykonywane siłami ZD nie muszą być dodatkowo kontrolowane gdyż nigdy nie zdarzyło się, aby nasi pracownicy nie wykonali wzorowo poleconych im zadań. Podobnie jest w przypadku usług zewnętrznych – od wielu lat ZD współpracuje z jedną firmą (Usługi Transportowe – Grzegorz Wenda). Niemniej jednak stałe monitorowanie stanu dróg, o którym mówiłem wyżej pozwala nam uzyskanie pełnej wiedzy, o jakości i zakresie wykonanych robót utrzymaniowych.

Pytanie - czy są procedury koordynacji z innymi służbami, takimi jak służby ratownicze, w przypadku ekstremalnych warunków zimowych?

Dyr. E. Eckert – dyżurni zimowego utrzymania dróg są w stałym kontakcie telefonicznym z jednostkami policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej a również ze służbami utrzymania na drogach wojewódzkich i krajowych przebiegających przez powiat.

Pytanie: - jak często drogi są kontrolowane pod kątem oblodzeń i konieczności posypywania solą lub piaskiem?

Dyr. E. Eckert – częstość kontroli jest uzależniona od aktualnych warunków atmosferycznych, a te monitorowane są całodobowo przez własne stacje meteo. Ponadto korzystamy z dostępnych w sieci prognoz meteorologicznych, w szczególności 12 godzinnych.

Pytanie - jakie są plany na przypadki awarii sprzętu lub braku materiałów do usuwania śniegu i oblodzeń?

Dyr. E. Eckert – serwisem sprzętu ZD zajmuje się AGROMA Sępólno Kr., z którą współpraca układa się od wielu lat wzorowo; nadto w przypadku awarii sprzętu własnego zastępuje go sprzęt firmy zewnętrznej, z którą została podpisana umowa. Zarząd Drogowy przed sezonem zimowym gromadzi odpowiednie zapasy piasku i soli, aby uniknąć zakupu materiałów w trakcie zimy. Dostawcą soli jest firma transportowa współpracująca z Kopalnią Soli w Kłodawie a piasek pozyskiwany jest z lokalnych żwirowni. W przypadku spiętrzenia robót utrzymaniowych na wszystkich kategoriach dróg, wskutek szczególnie złych warunków pogodowych (przy bardzo niskich temperaturach zamarzają złoża piasku) mogą wystąpić opóźnienia w dostawach, ale sytuacje takie od wielu lat nie występowały.

Pytanie - Jakie działania w celu poprawy, jakości zimowego utrzymania dróg ZD podejmuje na podstawie opinii i skarg od użytkowników dróg?

Dyr. E. Eckert – użytkownicy dróg kontaktują się, z ZD telefonicznie lub drogą mail’ową. Zazwyczaj uwagi dotyczą stopnia utrzymania dróg powiatowych w stosunku do stanu dróg wojewódzkich i krajowych. Według corocznych „planów zimowego utrzymania dróg” drogi powiatowe poczynawszy od dnia 1 listopada aż do odwołania - utrzymane są (w miarę posiadanych środków finansowych) w standardzie nie niższym niż standard IV, co nie zawsze satysfakcjonuje użytkowników. Utrzymywanie dróg w wyższym standardzie wymagałoby zaangażowania zdecydowanie większych środków finansowych, na które budżetu powiatu po prostu nie stać. Corocznie krytyczne uwagi użytkowników nasilają się z początkiem sezonu zimowego, a w miarę upływu czasu jest coraz mniej. Zdarzają się prośby i konkretną pomoc na drodze i te są przez ZD spełniane. Spotykamy się również wyrazami uznania i podziękowaniami za naszą pracę ze strony kierowców.

Na tym kontrolę zakończono.

Do protokołu dołączono załączniki:

1. Arkusz kontroli (arkusz kalkulacyjny programu Excel)

2. Plan zimowego utrzymania dróg w sezonie 2022/2023
3. Spis sprzętu technicznego będący w dyspozycji ZD wykorzystywany w zimowym utrzymaniu dróg.

Kontrola została wpisana w książce kontroli ZD w Sępólnie Kr. Pod datą 24 października 2023 r.

Zespół kontrolny, po wysłuchaniu wyjaśnień dyr. Edwina Eckerta, nie wypracował szczególnych wniosków pokontrolnych.

Kontrolę zakończono o godzinie 14.55

Kontrolowany **nie wnosi** żadnych zastrzeżeń do protokołu / **wnosi** następujące zastrzeżenia do protokołu

Protokół kontroli sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden doręczono dyrektorowi jednostki kontrolowanej, drugi egzemplarz przekazano Przewodniczącemu Rady Powiatu, trzeci egzemplarz w aktach Komisji Rewizyjnej.

.....
Archiwizacja

.....
Seydak Agnieszka

.....
Fiołek F.

podpisy osób kontrolujących

Protokolant : Agnieszka Seydak

.....
DIREKTOR
ZARZĄDU DROGOWEGO

26.10.2023

data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej

ZARZĄD DROGOWY
w Sępólnie Kraj.
Powiat Sępoleński
ul. Koronowska 5
89-400 Sępólno Krajeńskie
tel. (052) 388 12 00
NIP 551-155-16-31

